

Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind carierele duble ale sportivilor

(2013/C 168/04)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE,

REAMINTIND:

Că, la 20 mai 2011, Consiliul a instituit un plan de lucru european pentru sport pentru perioada 2011-2014, care a evidențiat rolul educației, formării și calificărilor în domeniul sportului și a creat Grupul de experți privind educația și formarea în domeniul sportului pentru a pregăti o propunere de orientări europene privind carierele duble.

SALUTÂND:

„Orientările UE privind carierele duble ale sportivilor”, care au fost pregătite de statele membre și de Grupul de experți al Comisiei privind educația și formarea în domeniul sportului la propunerea grupului ad-hoc de experți privind carierele duble și care încurajează o serie de acțiuni politice în sprijinul carierelor duble în domeniul sportului⁽¹⁾.

AVÂND ÎN VEDERE CĂ:

- În sensul prezentelor concluzii ale Consiliului, termenul „sportivi” se referă la „sportivi talentați” sau „sportivi de elită”, indiferent de sex, inclusiv sportivii cu handicap care respectă Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.
 - Termenul „sportiv talentat” ar trebui înțeles în sensul unui sportiv recunoscut de către o organizație sportivă, de către un organism de tipul unei federații sportive sau de către stat ca sportiv care are potențialul de a dezvolta o carieră sportivă de elită.
 - Termenul „sportiv de elită” ar trebui înțeles în sensul unui sportiv care are un contract profesional cu un angajator sportiv sau cu o organizație sportivă sau care are un statut recunoscut de către o organizație sportivă, de către un organism de tipul unei federații sportive sau de către stat în calitate de sportiv de elită, pe baza unor succese și a unor realizări demonstrate.
- Termenul „carieră dublă” ar trebui înțeles în sensul că un sportiv poate combina, fără a depune un efort personal nerezonabil, cariera sa sportivă cu educația și/sau munca în mod flexibil, prin intermediul unei pregătiri sportive de înaltă calitate în vederea protejării intereselor sale morale, educaționale, profesionale și în materie de sănătate, fără a compromite niciunul dintre obiective, cu un accent deosebit pe continuarea educației formale a tinerilor sportivi.
- Realizările sportive la cel mai înalt nivel trebuie să poată fi combinate cu educația și o carieră în care sportivii pot să își optimizeze punctele forte pentru a contribui și mai mult în cadrul societății. Sportivii obțin cunoștințe, aptitudini și competențe prin implicarea lor în domeniul sportului; Recomandarea Consiliului privind validarea învățării non-formale și informale⁽²⁾ oferă o bază pentru recunoașterea și validarea acestora de către statele membre.

- Promovarea carierelor duble contribuie la câteva dintre obiectivele Strategiei Europa 2020⁽³⁾ (prevenirea părăsirii timpurii a școlii, mai mulți absolvenți ai învățământului superior, o capacitate de inserție profesională sporită) și face ca politicile în domeniul sportului să fie mai eficiente menținând mai mulți sportivi în sistem.
- Din ce în ce mai mult, sportivii participă periodic la antrenamente și/sau competiții în străinătate, ceea ce sporește complexitatea combinării dintre cariera sportivă și studiu sau o carieră în afara domeniului sportiv. Acești sportivi reprezintă unul dintre grupurile cele mai mobile la nivel internațional din cadrul populației europene.
- Sportivii aduc o contribuție deosebită la imaginea sportului și a activității fizice, comunică în societate valori pozitive precum spiritul de fairplay și cel de dedicare pentru obținerea de succese și joacă rolul de modele pentru atragerea de tineri sportivi. De asemenea, sportivii sunt reprezentanți importanți ai țărilor lor de origine. În acest context, toate organizațiile sportive și toate guvernele au responsabilitatea de a asigura sportivilor posibilitatea de a urma cu succes o carieră dublă, pentru a nu fi dezavantajați după încheierea carierelor lor sportive (*).
- Activitățile sportive pentru copii trebuie întotdeauna desfășurate cu respectarea dispozițiilor Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului. Ar trebuie să se acorde o atenție deosebită asigurării faptului că participarea copiilor la pregătirile pentru practicarea la nivel înalt a unui sport nu împiedică sau prejudiciază buna dezvoltare a acestora pe plan fizic, social și emoțional (*).
- Principalele preocupări în legătură cu calitatea educației și a serviciilor de sprijin pentru sportivii implicați în sportul la nivel înalt în Europa sunt:
 - protejarea dezvoltării sportivilor, în special, dar nu exclusiv, în sporturile cu specializare timpurie (cu respectarea dispozițiilor Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului), precum și a tinerilor aflați în cadrul educației și formării profesionale;
 - echilibrul dintre antrenamentele sportive și educație și, într-o etapă ulterioară a vieții, echilibrul dintre antrenamentele sportive și muncă;
 - etapa de la sfârșitul carierei sportive, inclusiv a sportivilor care părăsesc sistemul mai devreme decât planificat (*).
- Pentru a concura la un nivel înalt, un număr însemnat de sportivi sunt forțați să completeze finanțarea lor sportivă, adesea prin intermediul unui sprijin familial, al împrumuturilor pentru studenți sau printr-un loc de muncă cu

⁽¹⁾ Documentul 17208/12.

⁽²⁾ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

⁽³⁾ COM(2010) 2020 final.

(*) Rezervă de examinare din partea IT.

fracțiune de normă sau normă întreagă. Unii sportivi abandonează activitatea competițională deoarece carierele lor în acest domeniu sunt dificil de combinat cu educația și/sau munca.

10. Există beneficii substanțiale pentru sportivi generate de posibilitatea de a combina cariera sportivă cu educația și/sau munca, inclusiv beneficii legate de sănătate (de exemplu, un stil de viață echilibrat și stres redus), beneficii legate de dezvoltare (de exemplu, dezvoltarea competențelor aplicabile în sport, educație sau alte sfere ale vieții), beneficii sociale (rețele sociale și sisteme de sprijin social extinse), precum și viitoare perspective de angajare sportive.

ÎN ACEST CONTEXT, INVITĂ STATELE MEMBRE ALE UE, ORGANIZAȚIILE SPORTIVE ȘI PĂRȚILE INTERESATE, ACȚIONÂND ÎN CADRUL ATRIBUȚIILOR ȘI DOMENIILOR LOR DE COMPETENȚĂ ȘI AVÂND ÎN VEDERE AUTONOMIA ORGANIZAȚIILOR SPORTIVE:

1. Pe baza principiilor cuprinse în Orientările UE privind carierele duble ale sportivilor, să elaboreze un cadru politic și/sau orientări la nivel național pentru carierele duble, care să implice părțile interesate cheie, de exemplu ministerele sportului, sănătății, educației, muncii, apărării, tineretului, internelor, finanțelor sau alte ministere, organizațiile sportive, organismele de tipul federațiilor sportive, instituțiile de învățământ, întreprinderile, camerele de comerț și de muncă și organismele reprezentative ale sportivilor.
2. Să promoveze cooperarea și acordurile între toate părțile interesate relevante privind dezvoltarea și punerea în aplicare a carierelor duble.
3. Să încurajeze cooperarea transectorială și să sprijine măsurile inovatoare și cercetarea vizând identificarea și soluționarea problemelor cu care se confruntă sportivii atât în cadrul educației, cât și la locul de muncă.
4. Să promoveze schimbul de bune practici și experiență privind carierele duble în rândul statelor membre la nivel local, regional și național.
5. Să asigure faptul că măsurile în sprijinul carierelor duble, acolo unde există, sunt aplicate în mod egal pentru sportivi și sportive, cu luarea în considerare a nevoilor speciale ale sportivilor cu handicap.
6. Să încurajeze organizațiile sportive și instituțiile de învățământ să asigure faptul că numai personalul calificat sau pregătit în mod adecvat desfășoară activități lucrative sau de voluntariat în sprijinul sportivilor care sunt angajați într-o carieră dublă.
7. Să promoveze utilizarea unor standarde de calitate în akademiile sportive și centrele de pregătire de înaltă performanță, de exemplu în ceea ce privește personalul cu carieră dublă, modalitățile de asigurare a siguranței și securității și transparența privind drepturile sportivilor.
8. Referitor la educația pentru sportivi:
 - să permită pentru sportivi, în cadrul politicilor și/sau normelor juridice relevante, parcursuri educaționale

adaptate, pentru ca sportivii să combine activitățile lor sportive cu educația, eventual în contextul rețelelor instituțiilor de învățământ. Ciclurile academice adaptate, parcursurile individualizate de învățare, învățământul la distanță și mijloacele electronice de învățare, tutoratul suplimentar și flexibilitatea privind calendarele examenelor pot fi utile în acest sens;

- să aibă în vedere beneficiile instituirii unui sistem de acreditare de calitate la nivel național pentru serviciile adaptate carierei duble din cadrul centrelor de pregătire, școlilor de sport, academiilor de sport, cluburilor sportive, federațiilor de sport și/sau universităților;
- să aibă în vedere sprijinirea instituțiilor de învățământ, la nivel național, precum și între state membre, în vederea cooperării cu privire la programe educaționale adaptate, acordând atenție în mod prioritar stabilirii echivalențelor între diferitele niveluri de calificări, conform descrierilor din Cadrul european al calificărilor;
- să aibă în vedere măsuri care să faciliteze și să promoveze mobilitatea geografică a sportivilor, pentru a le permite acestora să își combine cariera sportivă cu programe educaționale în străinătate;
- să promoveze dezvoltarea unor programe de pregătire și/sau calificări în sectorul sportului pentru sportivi, prin încurajarea relațiilor dintre furnizorii de învățământ și organizația sportivă;
- să continue acțiunile prin intermediul cadrelor naționale ale calificărilor pentru a alinia cursurile de sport, calificările și certificarea pentru profesiile din sectorul serviciilor care sprijină cariera dublă la Cadrul european al calificărilor (CEC).

9. Referitor la ocuparea de către sportivi a unui loc de muncă:

- să sprijine evenimente specifice (seminare, conferințe, ateliere de lucru, manifestări pentru stabilirea de contacte, piețe ale locurilor de muncă) pentru sportivi, care să evidențieze importanța carierei duble și care să îi informeze cu privire la serviciile disponibile relevante și tipurile de sprijin pentru muncă;
- să aibă în vedere crearea unor programe specifice de carieră dublă pentru sportivii care lucrează în cadrul serviciilor publice, ceea ce ar servi de asemenea drept un exemplu de bune practici pentru ceilalți angajatori;
- să aibă în vedere potențialul măsurilor pentru surmontarea dezavantajelor cu care se pot confrunta sportivii în ceea ce privește participarea lor neregulată la piața muncii;
- să promoveze servicii de orientare și sprijin pentru sportivii de elită care se retrag din activitate astfel încât aceștia să se poată pregăti pentru o carieră pe piața mai largă a muncii și să o poată iniția și dezvolta atunci când se încheie cariera lor sportivă;
- să includă carierele duble pe agenda dialogului social la nivel național și la nivelul UE.

10. Referitor la sănătatea sportivilor:

- să aibă în vedere sprijinirea, după caz, a cooperării dintre autoritățile din domeniile sportului, sănătății și educației pentru a le furniza sportivilor asistență medicală și psihologică prin programe de educație în domeniile deprinderilor de viață, traiului sănătos, nutriției, prevenirii vătămărilor și tehnicilor de recuperare, acordând o atenție deosebită integrității morale a minorilor și tranziției de la sfârșitul unei cariere sportive;
- autoritățile de sănătate publică și furnizorii de asigurări private sunt invitați să aibă în vedere, după caz, dispoziții în materie de asigurare care ar oferi angajatorilor, sportivilor care lucrează și sportivilor care nu mai sunt în activitate o protecție sporită a angajatului privind vătămările legate de sport, acordând o atenție deosebită tranziției de la sfârșitul unei cariere sportive.

11. Referitor la finanțele sportivilor:

- să analizeze, după caz, posibilitatea instituirii sau dezvoltării suplimentare a unor sisteme de sprijin financiar pentru sportivii care urmează studii, care să reflecte diferitele etape ale carierei duble;
- să aibă în vedere, după caz, crearea unor burse specifice pentru cariera dublă în instituțiile de învățământ și de formare, care să permită sportivilor să combine educația și sportul. Aceste burse ar putea să conste în asistență financiară pentru anumite cheltuieli legate de sport, plata taxelor de școlarizare pentru programe de educație specifice sau servicii de sprijin, acordând o atenție deosebită tranziției de la sfârșitul unei cariere sportive.

AVÂND ÎN VEDERE AUTONOMIA ORGANIZAȚIILOR SPORTIVE, INVITĂ ORGANIZAȚIILE SPORTIVE:

1. Să asigure, la toate nivelurile interne, sprijinul necesar pentru desfășurarea cu succes a carierelor duble ale sportivilor (de exemplu, prin numirea de consilieri calificați care să asiste sportivii de la începutul până la sfârșitul carierelor lor sportive; prin antrenori responsabili și personal auxiliar care să țină seama de necesitățile legate de studii și/sau de muncă; prin programarea evenimentelor sportive naționale și internaționale într-un mod care să țină seama de necesitățile sportivilor impuse de studii și/sau de muncă și care, de asemenea, să îi protejeze pe aceștia de presiuni excesive) (*).
2. Să dezvolte, să coordoneze sau să participe pe deplin la rețelele și mecanismele instituite în statele membre și/sau autoritățile publice din domeniul sportului pentru a dezvolta și a pune în aplicare servicii adaptate carierei duble pentru sportivi.

3. Să aibă în vedere numirea unor „sportivi ambasadori ai carierei duble” pentru a demonstra că succesul la cel mai înalt nivel în sport este posibil concomitent cu succesul în educație și/sau muncă.
4. Să coopereze cu camerele de comerț și de muncă și cu întreprinderile în vederea sensibilizării privind atributele pozitive și avantajele pe care sportivii le pot aduce angajatorilor, încurajând în același timp modalități flexibile de lucru pentru sportivi.
5. Să încurajeze negocierea unor acorduri de sponsorizare cu companii care permit accesul sportivilor la experiența de lucru, recrutarea privilegiată și modalități flexibile de lucru în cadrul companiei sponsorizatoare sau al companiilor sale partenere.
6. Să implice, după caz, organismele reprezentative ale sportivilor în elaborarea politicilor și în acțiunile din domeniul carierelor duble.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ:

1. Pe baza Orientărilor UE privind carierele duble ale sportivilor, să aibă în vedere o urmărire corespunzătoare în cadrul stabilit prin cel de al doilea plan de lucru pentru sport al Consiliului, inclusiv să analizeze modalitățile de măsurare a punerii în aplicare a acțiunilor strategice în domeniul carierelor duble în UE, care să poată fi folosite de statele membre în mod voluntar.
2. Să furnizeze sprijin pentru rețelele de carieră dublă, care reunesc asociații ale sportivilor, întreprinderi și camere de comerț și de muncă, organizații sportive, instituții de învățământ, autorități naționale și locale și antrenori pentru a permite schimbul de informații și de bune practici la nivelul UE.
3. Să promoveze și să sprijine schimbul de bune practici în UE privind carierele duble ale sportivilor, printre altele prin sprijinul acordat proiectelor și diseminării rezultatelor acestora în cadrul unor sisteme și programe de finanțare relevante.
4. Să sprijine un sistem de monitorizare și/sau cercetarea având la bază dimensiunea internațională a programelor de carieră dublă, în special referitor la efectele tranziției în viețile sportivilor, protejarea dezvoltării sportivilor în sporturile cu specializare timpurie, eficacitatea măsurilor și a serviciilor de sprijin în statele membre și procesul de reintrare a sportivilor de elită pe piața muncii.
5. Să sprijine elaborarea unui set de cerințe minime de calitate la nivel european în cooperare cu părțile interesate din acest domeniu; aceste cerințe ar putea servi ca punct de referință pentru serviciile și facilitățile naționale adaptate carierei duble, oferind transparență și garanții privind calitatea, siguranța și securitatea pentru sportivi, inclusiv sportivii din străinătate.

(*) Rezervă de examinare din partea IT.